

Sector primari

Les ramaderies de braus, pendents dels correbous per poder subsistir

Els ramaders ebrencs confien que la Generalitat autoritzarà els bous de les festes majors de juliol i agost

MARIBEL MILLAN LÓPEZ
TORTOSA

A les Terres de l'Ebre hi ha 8 ramaderies de bous braus, que suposen aproximadament 1.200 caps que pasturen per la serralada dels Ports, el delta de l'Ebre o les parts baixes de la serra del Montsià. Són les ramaderies de Mansilla, Eliseo Adell, Mur, Hilari Príncipe, Germans Margalef, Miquel Pallarés i dues de la família de Pedro Fumadó. La seva activitat s'adreça principalment als correbous, tot i que també n'hi ha que es dediquen a activitats turístiques, a la cria o destinen puntualment el bestiar per a l'alimentació. La pandèmia de Covid-19 i la impossibilitat de dur a terme correbous durant el 2020 ha deixat molt tocades la major part d'aquestes explotacions. Així, confien que aquest any es puguin finalment autoritzar de nou festes amb bous, almenys durant la 'temporada alta' als mesos de juliol i agost, quan es concentren la majoria de les festes majors del Baix Ebre, el Montsià i la Terra Alta en què es fan bous.

Des de la Generalitat s'han denegat les primeres autoritzacions per fer bous als mesos d'abril i maig, en considerar que encara no es donen les condicions necessàries. Aficionats i ajuntaments han elaborat amb un pla de represa dels bous per poder tornar a fer correbous amb mesures de seguretat i restriccions d'aforament de

A l'Ebre hi ha 8 ramaderies de bous braus, amb uns 1.200 caps de bestiar

places, descartant de moment, per exemple, els bous de carrer i capllaçats, on hi ha una major concentració de gent.

En aquest temps de pandèmia, els ramaders expliquen que només han rebut un ajut de la Diputació de Tarragona, d'uns 8.000 euros. Alguns han hagut de sacrificar animals i d'altres s'han endeutat per mantenir l'activitat, que la majoria entén com una forma de vida.

Eliseo Adell, amb alguns dels seus bous de la ramaderia d'Alfara de Carles. FOTO: CEDIDA

Ramaderia Eliseo Adell | Els Ports

«Si enguany no ens deixen treballar serà la nostra ruïna»

Eliseo i Jeroni Adell, pare i fill, estan al capdavant d'una ramaderia a Alfara de Carles, al Parc Natural dels Ports, en una zona de llarga tradició d'aquesta activitat. Compten amb 160 bous braus, però n'han arribat a tenir 230. En aquest últim any han hagut de sacrificar alguns animals, «una trentena que no havien sortit mai a una plaça», per poder mantenir l'explotació.

Segons detalla Jeroni Adell, la situació és molt delicada i «el futur pinta negre». «Ho hem passat molt malament aquest últim any, sense pràcticament cap ajuda», més enllà de la rebuda de la Diputació. Amb tot, detalla que es mantenen com poden perquè la seua feina és en bona part per vocació. «És una forma de vida», comenta.

La ramaderia d'Eliseo Adell fa correbous arreu de les Terres de l'Ebre i també en d'altres territoris, com ara en pobles de la província de Terol. Els seus responsables esperen que la Generalitat de Catalunya pugue tornar a autoritzar els correbous, com més aviat millor. «Si no podem treballar, serà la nostra ruïna», afirma Jeroni Adell, tot insistint en que l'últim any ha estat molt complicat per a ells i per a tot el sector de les ramaderies de bous braus. En aquest sentit, els ramaders ebrencs han rebut el suport de l'Agrupació de Penyes i Comissions Taurines de les Terres de l'Ebre, que ha abanderat la feina per fer el pla de represa dels bous i determinar com es podrien dur a terme els espectacles aquest estiu.

Paco Palmer, a una de les finques de la seua ramaderia al delta de l'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

Ramaderia Germans Margalef | Delta

«Les ramaderies també tenim una funció mediambiental»

L'ampostí Paco Palmer està al capdavant de la ramaderia Germans Margalef. Actualment no es dedica als correbous, però espera poder tornar-ho a fer en un termini de dos a tres anys. Així, explica que ha renunciat a l'ajut que van rebre de la Diputació de Tarragona.

Actualment la seva ramaderia compta amb uns 80 caps, en tres finques situades al Delta de l'Ebre i a la falda de la serra del Montsià. «Ara ens dediquem a la cria i venda, a l'espera de poder recuperar l'activitat dels correbous», comenta Palmer, que és també el president de l'Associació de Criadors de Brau de les Terres de l'Ebre. Des d'aquest àmbit treballa per posar en valor «la tradició i la funció de les ramaderies de

bous braus al territori, en el que és una activitat extensiva que ocupa unes 4.500 hectàrees dels parcs naturals del Delta de l'Ebre i els Ports, dins de la Reserva de la Biosfera». «El bou té una funció mediambiental molt important al territori i això s'ha de valorar», remarca.

Palmer admet el malestar i el neguit que hi ha al sector, davant de la possibilitat que es pugués donar una segona temporada en blanc, sense programació de bous als pobles. «Seria el tercer hivern sense ingressos», comenta. Així, entén que els bous es poden autoritzar en condicions i mesures de seguretat i aforaments limitats, «tal i com es fa ja amb concerts, obres de teatre i cada vegada més esdeveniments».